

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Antreprenoriat sustenabil in mediul urban din regiunea Sud Muntenia

Conceptul de economie socială și principalele abordări teoretice conexe

Contract POCU: POCU/82/3/7/104001

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

INTRODUCERE ȘI OBIECTIVE

Obiective

Evoluția recentă a economiei sociale (ES) în Uniunea Europeană (UE) și în cele 28 de state membre ale sale, vizează trei domenii:

în primul rând, economia socială și conceptele/mișcările emergente legate de spațiul dintre state și piață/întreprinderi cu scop lucrativ;

în al doilea rând, politicile publice, în sens larg, elaborate atât la nivelul UE cât și în statele membre în ultimii ani în vederea consolidării sectorului economiei sociale și, în al treilea rând, măsurarea ponderii economiei sociale în fiecare țară membră a UE.

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Această cercetare nu este numai o actualizare a studiilor intitulate „Economia socială în Uniunea Europeană”, efectuate de CIRIEC și publicate în 2008 și în 2012 de Comitetul Economic și Social European, ci și o analiză și o evaluare a evoluțiilor recente din Europa în acest domeniu. Pentru a oferi răspunsuri la temele de cercetare, proiectul a fost structurat în jurul a trei domenii. În primul domeniu, cel conceptual, cercetarea a oferit o imagine de ansamblu a conceptelor emergente, comparându-le cu conceptul de economie socială, consacrat la nivelul UE, și identificând provocările acestora.

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

În al doilea domeniu, politicile publice, cercetarea a vizat politicile orientate spre economia socială, desfășurate de guverne, la nivel european și național, în ultima perioadă (2010-2016). Mediul și „ecosistemul” economiei sociale reprezintă un factor major care poate facilita dezvoltarea entităților economiei sociale sau poate constitui o barieră externă pentru acestea. Proiectul a definit un cadru pentru clasificarea tuturor acestor politici. Acesta prevede o revizuire a principalelor inițiative desfășurate la nivelul UE și la nivel național, o analiză comparativă a noii legislații naționale privind economia socială și o evaluare a impactului acestora în Europa

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Al treilea domeniu este domeniul statistic. Obiectivul său central este de a furniza date cantitative privind economia socială din cele 28 de state membre, urmând aceeași metodă utilizată în cele două studii anterioare efectuate de CIRIEC pentru CESE. Acesta a studiat, de asemenea, evoluțiile statistice recente și datele disponibile la nivelul Europei.

În ceea ce privește metodele în sine, prima parte a raportului preia definiția sectorului de afaceri sau a sectorului pieței ES din manualul Comisiei Europene pentru crearea unor conturi-satelit pentru cooperative și societăți mutuale, ca bază pentru stabilirea unei definiții a ES, în ansamblul ei, care vizează atingerea unui consens politic și științific larg.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

În ceea ce privește al doilea obiectiv al raportului, în martie și aprilie 2017 s-a efectuat un important studiu de teren, trimițându-se un chestionar către cele 28 de state membre ale UE. Acesta a fost trimis unor martori privilegiați cu un nivel ridicat de cunoaștere a conceptului ES și a domeniilor conexe, precum și a realității sectorului din propriile țări. Acești experți sunt cercetători de nivel universitar, profesioniști care lucrează în federații și structuri care reprezintă ES și funcționari publici care ocupă funcții înalte în guvernul național și care au responsabilități legate de ES. Rezultatele au fost foarte satisfăcătoare, fiind colectate 89 de chestionare completate din cele 28 de state membre ale UE.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

În ceea ce privește al treilea obiectiv intermediar al raportului, identificarea politicilor publice, acesta a fost realizat prin consultarea comitetului de experți și a experților din sector, prin informațiile oferite în chestionare și prin discuții cu comitetul de experți.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Identificarea și recunoașterea economiei sociale în prezent

Cea mai recentă definiție conceptuală a economiei sociale, stabilită chiar de membrii acesteia, este disponibilă în Carta principiilor economiei socialea Social Economy Europe, asociație de la nivel european care reprezintă economia socială. Aceste principii sunt prezentati in continuare

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

În ceea ce privește al treilea obiectiv intermediar al raportului, identificarea politicilor publice, acesta a fost realizat prin consultarea comitetului de experți și a experților din sector, prin informațiile oferite în chestionare și prin discuții cu comitetul de experți.

Conceptul de economie socială și principalele abordări teoretice conexe

Identificarea și recunoașterea economiei sociale în prezent

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Cea mai recentă definiție conceptuală a economiei sociale, stabilită chiar de membrii acesteia, este disponibilă în Carta principiilor economiei socialea Social Economy Europe, asociație de la nivel european care reprezintă economia socială. Aceste principii sunt:

Prioritatea acordată individului și obiectivelor sociale față de capital

Asocierea voluntară și deschisă

Controlul democratic al membrilor (nu se referă la fundații, deoarece acestea nu au membri)

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Combinarea intereselor membrilor/utilizatorilor și/sau a interesului general

Apărarea și aplicarea principiului solidarității și responsabilității

Gestionarea autonomă și independența față de autoritățile publice

Majoritatea excedentelor sunt utilizate pentru atingerea unor obiective de dezvoltare durabilă și pentru prestarea unor servicii de interes pentru membri sau de interes general.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

O definiție a economiei sociale adaptată la sistemele de conturi naționale

Definiția propusă, astfel cum a fost deja stabilită în Raportul din 2012, este următoarea: „Setul de întreprinderi private organizate formal, dotate cu autonomie decizională și libertate de asociere, create pentru a răspunde nevoilor membrilor prin intermediul pieței, prin producerea de bunuri și furnizarea de servicii, asigurări și finanțare, în care procesul decizional și orice distribuire a profiturilor sau a excedentelor între membri nu sunt direct legate de aportul de capital sau decotizațiile plătite de membri, fiecare dintre aceștia dispunând de un vot, sau, în orice caz, sunt hotărâte prin procese participative, democratice. Economia socială include și entități private

UNIUNEA EUROPEANĂ

**Instrumente Structurale
2014-2020**

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

organizate formal, dotate cu autonomie decizională și libertate de asociere, care prestează servicii necomerciale pentru gospodării și ale căror excedente, dacă există, nu pot fi însușite de agenții economici care le creează, controlează sau finanțează.”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Principalele abordări teoretice legate de economia socială

Conceptul modern al sectorului non-profit a fost definit mai exact și difuzat pe scară largă în întreaga lume prin intermediul unui proiect de cercetare internațional care a demarat la începutul anilor '90, condus de Universitatea Johns Hopkins (Baltimore, SUA), cu scopul de a-i descoperi și cuantifica dimensiunea și structura, de a-i analiza perspectivele de dezvoltare și de a-i evalua impactul asupra societății.

Organizațiile pe care le analizează acest proiect sunt cele care au îndeplinit cele cinci criterii-cheie cuprinse în „definiția structural-operatională” a organizațiilor fără scop lucrativ.

Expert: **Maria CÎRNU**

februarie 2019

Semnătură:

